

EINAR GERHARDSSEN SATTE ANGIVERIET I SYSTEM ETTER OKKUPASJONEN

Den såkalte "landsfader", Einar Gerhardsen, satte angiver-systemet i full virksomhet straks seieren var vunnet. Til samtlige etater innen Oslo kommune sendte han et skriv, der det ble anmodet om opplysninger om NS-medlemmer og andre som under okkupasjonen hadde vist ~~et~~ en liten verdig holdning.

En ønsket spesielt opplysninger om følgende forhold:

1. Medlemmer av N.S. En gir opplysninger om disse som kan ha interesse.

2. De som i okkupasjonstiden har meldt seg ut av N.S. Hvis mulig angis tidspunkt, eventuelt motivene for deres utmelding.

3. De som ikke ved sitt svar avviste lojalitetserklæringen av 16. desember 1940.

4. De som har brutt parole ved å søke blokkerte stillinger, har latt seg

beordre til sådanne, søkt lønnsopprykning eller har møtt frem til N.S.-propaganda-møter. De som har medvirket til handlinger av denne arten, ansees som blokkadebrytere. En regner med at parolen om «Blokkade av offentlig tjeneste» skulle være alminnelig kjent for kommunale funksjonærer fra 1. mars 1943, for andre utenom kommunen fra 1. juni 1943. Paroler som er gitt av anerkjente motstandsgrupper før 1. februar 1943 berøres ikke av disse tidspunkter. For den som har søkt stillinger etter funksjonærer som er arrestert, avskjediget av politiske grunner eller som har latt seg beordre over i slike stillinger, regnes tidspunktet fra N.S. overtagelse av kommunestyrenes funksjoner.

5. De som har brutt andre paroler gitt av H.L. eller av noen av dens grupper.

6. De som frivillig har samarbeidet med N.S. eller tyskerne, påført seg oppdrag for disse, nydt fordeler, ytet medlemmer av N.S. og tyskerne gunstbevisninger, f. eks. ved presanger og blomster, skaffet varer osv. Herunder medtas også de som har hatt privat samkvem med tyskerne og medlemmer av N.S.

7. De som av frykt har vegret seg for, eventuelt nektet å støtte pengeinnsamlinger eller andre hjelpeaksjoner. For den som har betalt bidrag til en hjelpekasse, men senere sluttet, angis motivene for opphøret.

For å supplere det materiale som er samlet inn og for så hurtig og så effektivt som mulig å kunne foreta en fullstendig opprydning, har hjemmefrontens kommunegruppe pålagt en del folk det byrdefulle og ubehagelige arbeid å innhente supplerende opplysninger om forhold som er omhandlet i det foran gjengitte direktiv.

Ordføreren henstiller til alle fagsjefer og andre kommunale lønnsmotagere at de etter beste evne bistår dem som er oppnevnt i deres arbeid. Det som en ønsker lønntagernes bistand til å skaffe til veie, er faktiske opplysninger om konkrete ting, bygget på uomstøtelige kjensgjerninger. Jeg vil understreke at opprydningen vil finne sted i fullt rettslige former, og at enhver vil få sin sak samvittighetsfullt gransket.

For å forebygge misforståelse gjør jeg oppmerksom på at enhver etatsjef og funksjonær (arbeider) forøvrig etter loven er forpliktet til å medvirke til, herunder også ta initiativet til, at utrenskning av N.S. og «stripete» funksjonærer blir gjennomført på effektiv måte. Forøvrig henvises til lønnsrådmannens rundskriv av 22. mai d. å.

EINAR GERHARDSSEN,
ordfører.

Flere av landets aviser gjenga Einar Gerhardsens oppfordring til angiverier, bl.a. "Agderposten" i Arendal, som over tre spalter spurte sine lesere: "HVEM HAR GITT NS-MØRK PRESANGER LIDEL. BRUTT PAROLER?"

3 EINAR GERHARDSSEN SATTE ANGIVERIET I SYSTEM ETTER OKKUPASJONEN

Den såkalte «landsfader», Einar Gerhardsen, satte angiver-systemet i full virksomhet straks seieren var vunnet. Til samtlige etater innen Oslo kommune sendte han et skriv, der det ble anmodet om opplysninger om NS-medlemmer og andre som under okkupasjonen hadde vist en liten verdig holdning.

En ønsket spesialt opplysninger om følgende forhold:

1. Medlemmer av N.S. En gir opplysninger om disse som kan ha interesse.

2. De som i okkupasjonstiden har meldt seg ut av N.S. Hvis mulig angis tidspunkt, eventuelt motivene for deres utmelding.

3. De som ikke ved sitt svar avviste lojalitetserklæringen av 16. desember 1940.

4. De som har brutt parale ved å søke blokkerte stillinger, har latt seg beordre til sådanne, søkt lønnsopprykning eller har møtt frem til N.S.-propaganda-møter. De som har medvirket til handlinger av denne arten, *ansees som blokadebrytere*. En regner med at parolen som «Blokade av offentlig tjeneste» skulle være alminnelig kjent for kommunale funksjonærer fra 1. mars 1943, for andre utenom kommunen fra 1. juni 1943. Paroler som er gitt av anerkjente motstandsgrupper før 1. februar 1943 berøres ikke av disse tidspunkter. For den som har søkt stillinger etter funksjonærer som er arrestert, avskjediget av politiske grunner eller som har latt seg beordre over i slike stillinger, regnes tidspunktet fra N.S. overtagelse av kommunestyrenes funksjoner.

5. De som har brutt andre paroler gitt av H.L. eller av noen av dens grupper.

6. De som frivillig har samarbeidet med N.S. eller tyskerne, påtatt seg oppdrag for disse, nydt fordeler, ytet medlemmer av N.S. og tyskerne gunstbevisninger, *f.eks. ved presanger og blomster*, skaffet varer o.s.v. Herunder medtas også de som har hatt privat samkvem med tyskerne og medlemmer av N.S.

7. De som av frykt har vegrer seg for, eventuelt nektet å støtte pengeinnsamlinger eller andre hjelpeaksjoner. For den som har betalt bidrag til en hjelpekasse, men senere sluttet, angis motivene for opphøret.

For å supplere det materiale som er samlet inn og for så hurtig og så effektivt som mulig å kunne foreta en fullstendig opprydning, har hjemmefrontens kommunegruppe pålagt en del folk det byrdefulle og ubehagelige arbeid å innhente supplerende opplysninger om forhold som er omhandlet i det foran gjengitte direktiv.

Ordføreren henstiller til alle fagsjefer og andre kommunale lønsmottagere at de etter beste evne bistår dem som er oppnevnt i deres arbeid. Det som en ønsker lønntagernes bistand til å skaffe til veie, er faktiske opplysninger om konkrete ting, bygget på uomstøtelige kjensgjerninger. Jeg vil understreke at opprydningen vil finne sted i fullt rettslige former, og at enhver vil få sin sak samvittighetsfullt gransket.

For å forebygge misforståelse gjør jeg oppmerksom på at enhver etatsjef og funksjonær (arbeider) forøvrig etter loven er forpliktet til å medvirke til, herunder også ta initiativ til at utrenskning av N.S. og «stripete» funksjonærer blir gjennomført på effektiv måte. Forøvrig henvises til lønnsrådmannens rundskriv av 22. mai d.å.

EINAR GERHARDSSEN
ordfører.

Flere av landets aviser gjengir Einar Gerhardsens oppfordring til angiverier, bl.a. «Agderposten» i Arendal, som over tre spalter spurte sine lesere: «HVEM HAR GITT NS-FOLK PRESANGER ELLER BRUTT PAROLER?»